

Hybryda językowa, tekst dwujęzyczny, przekład, tekst skażony... O potrzebie badań pewnej grupy tekstów staropolskich

W zachowanej literaturze staropolskiej wyraźnie wyodrębnia się grupa tekstów (przeważnie śląskiej lub prawdopodobnie śląskiej proveniencji), co do których wykazuje się zależność od literatury czeskiej lub języka czeskiego. Są to m.in. *Pieśń-legenda o świętej Dorocie*, tzw. *Cantilena inhonesta*, wrocławski odpis *Skargi umierającego*, *Biblia królowej Zofii* oraz pierwsze „polskie” drukowane modlitwy codzienne z tzw. *Statutów Elyana*. W literaturze przedmiotu ten sam tekst nieraz klasyfikowany jest przez badaczy jednocześnie jako „skażony”, „pod (silnym) wpływem czeskim” lub „dwujęzyczny”, czy też jako „przekład”, czasem nawet przez tę samą osobę.

W referacie autorka podejmie próbę ustalenia, czy istniały jakiegokolwiek kryteria, według których dokonywano by tego typu podziałów, prześledzi też, jakimi argumentami posługiwali się badacze, a także jakie czynniki pozanaukowe wpływały na taki czy inny osąd. Zastanowi się też, czy zdefiniowanie kryteriów tego typu podziału jest w ogóle możliwe.

Jednocześnie podkreślona zostanie konieczność ponownego zbadania omawianych tekstów pod kątem ich ewentualnej dwujęzyczności.